

Jelica.

Za Marijin praznik svet
trga beli rožni cvet.

Tam stoji kapelica,
tja bi rada Jelica.

Ali reke divji jez
brani, da ne more čez.

A Marija govori:
»Angele ji pošljem tri.

Prvi jo bo varoval,
drugi v čolnu bo veslal.

Tretji angel bo krmar,
O, ne boj se mi nikar.«

Jelica pristopi v čoln
samih belih rožic poln.

Kakor ptisa vrh vodâ
dete varno se peljâ.

»Čolnič, kdo te je učil,
da si pravo pot dobil?«

Čolnič plava in molči,
njemu se naprej muči.

»Čolnič, kdo te je poslal,
da si k cilju priveslal?«

Čolnič nagne se molče;
Jelica iz čolna gre;

»O ti beli čolnič moj,
ti si angel varih moj!«

Silvin Sardenko.

Znamenje.

Ko sta nekega večera z ženo domolila rožni venec,
je obstal stari Ajdovec sredi hiše, pogladil sive, redke
lase, vtaknil roki v žep in rekel ženi:

»Ti, Neža, ali veš, kaj sem si bil izmislil?«

»I — kaj bi jaz vedela! Povej!«

»Nekaj sem si bil izmislil,« je važno ponovil mož.

»No? Saj vidiš, da ne uganem,« je odvrnila žena
in prenehala s pospravljanjem; gledala je možu v postarni,

načubani obraz, ki je bil ves ožarjen od tajne in lepe misli. In on ji je gledal v postarni, načubani obraz, ki je bil ves ožarjen od ženske radovednosti. Pa je mož še poprej potegnil roke iz žepov, natlačil pipo in prižgal, preden je Neži povedal, kaj si je bil izmislil; šele ko je potegnil tri dime, je zopet odprl usta in rekel:

»Tole sem si bil izmislil, Neža: Znamenje postavim pod klancem, kjer pot pride na cesto. Znamenje za Marijo. No, kaj praviš?«

Žena je popustila delo in se je močno začudila.

»Pa da si kaj takega izmisliš, Janez!«

»Ali ni lepo?«

»Lepo je, nič ne rečem, da ni. Ampak denarja nimava — — —«

»E — bo že! Nekaj zaslužim — in tudi treba ne bo veliko. Mater božjo kupim, lučco in še kaj takega — znamenje pa sezidam sam — — —«

»Saj res! Zidati znaš, lahko ga sezidaš,« je pomislila žena in zamišljeno nadaljevala delo.

Tisti večer mu je morala trikrat veleti spat, pa je še ni slišal. Sedel je pri mizi, kadil, z glavo slonel na roki in premišljeval. Čez dolgo je vstal, upihnil luč in legel.

* * *

Še tiste dni se je lotil zidanja. Ko je prihajal zvečer z dela, ni počival, ampak je šel pod klanec in zidal. Zidal je in sam s seboj govoril, se hvalil, ako mu je šlo srečno izpod rok, grajal samega sebe, ako je storil kaj napačnega.

Zima mu je ustavila delo — pa ga je nadaljeval prihodnje leto spomladi. V maju enkrat je bilo znamenje dodelano. Tedaj je stopil na cesto, oddaleč gledal in opazoval, kar je bil naredil: majhna, ljubka, lepo pobeljena kapelica, nad njo breg, zelen in cvetja poln, zadaj gori gozd, tudi zelen — kapelica pa čisto bela, le streha rjavordeča. In tamkaj naprej žitno polje.

Glej, čez vse polje se bo belila kapelica in bo pozdravljala vse, ki bodo hodili mimo.

Nato je Ajdovec lepšal znotraj in zunaj, slikal stene, barval robove, postavil na vsako stran piramido pisanega kamenja, ki ga je bil nabral pri stari graščini.

In nekega majevega večera je zopet prav skrivnostno

stopil v vežo, kjer je žena stala pred ognjiščem in kuhala večerjo.

»Neža!«

»No?«

»Neža, gospod župnik so stali pri meni doli pri znamenju. Od obhajila so šli z goré, pa so se ustavili.«

»No, kaj pa so rekli, ko so videli, da zidaš?«

»Prav delate, Janez, prav, so mi rekli. 'Vedó, gospod župnik, — sem dejal jaz, — pomalem ga delam, od dne do dne. Vsak večer nekoliko.'«

»No, so obljubili gospod župnik, ako ga dodelate, ga vam bom blagoslovil.«

Janez je stopil pred ognjišče, vzel ogorek iz peči in prižgal pipo. »Še nekaj so mi povedali,« je pristavil. »Ko so že odhajali, so se nasmejali in rekli: 'Je že lepo, Janez, da imate Mater božjo tako radi; Vam bo pa ob smrti uri prišla naproti, Janez. Vidite, Mati božja ničesar ne pozabi.' Tako so mi povedali gospod župnik in so šli. No, kaj praviš, Neža?«

Neži pa je stopila solza v oko.

»Poglej, Janez, kakšna dobrota je to! Da bo Mati božja prišla ob smrti uri. Kakšna dobrota, Janez!«

Proti koncu meseca maja je že stala Marija v znamenju. Takrat je šel Janez zopet na cesto, počasi korakal mimo in gledal v znamenje; pred znamenjem se je odkril in šel še tri korake dalje. Tako je poizkusil, kako bo, kadar bodo hodili ljudje mimo znamenja v cerkev in domov, v mesto in iz mesta.

»Dobro bo!« je pritrdil sam sebi. »Lučco moram še tudi preskrbeti.«

Vse to je še preudaril in potem stopil po Nežo.

»Neža, pojdi pogledat, če ti bo všeč!«

Šla sta pod klanec.

»Lej no, kako je lepo!« je vzkliknila Neža. »Kako se Marija lepo drži! In vsa v rožah je!«

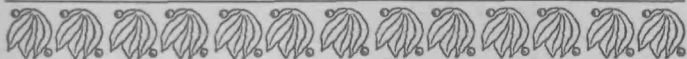
»Semkaj pojdi, Neža!«

Peljal jo je na drugo stran ceste, stopil za njo, jo prijel za rame in jo postavil prav na določeno mesto.

»Zdaj poglej, Neža! Od tukaj se vidi najlepše. Le ne z glavo v stran! Ravno tako stoj, kakor sem ti pokazal! — — No, kaj praviš?«

Devíca brezmadežna.

Neži so se v solzah svetile oči.

»Poglej, človek, da si takole lepo naredil!« —

Janez je stopil pred njo, vzel pipo iz ust in ji na dolgo in široko, počasi in važno razkladal, zakaj je ravno takole poslikal stene in s tako barvo, zakaj rože tako razvrstil in nič drugače.

Neža mu je sledila z očmi, ko ji je razlagal. In končno ji je obstal pogled na Mariji. Marija je stala v znamenju v beli obleki, z modrim trakom okrog pasu. Roki je imela sklenjeni na prsih, oči ponižno povešene. Okrog nje pa je bilo polno rož — tako da je bila Marija roža med rožami. — — Roža Marija, kakor poje o njej pesem — — —

»Ravnotakale mi bo prišla na smrtno uro naproti, Neža,« je dejal Janez in je pogledal ženo; ko pa je videl, da ima Neža solzne oči, sta tudi njemu zdrknili dve solzi po licu. Odkril se je in uprl stare oči v Marijo — — —

Neke nedelje popoldne je gospod župnik blagoslovil znamenje.

Neža je skuhala pomazanih štrukljev za kosilo, ker je bil ta dan praznik za njo in za Janeza.

Pri kosilu je Janezu pogostokrat zastala roka z žlico. Mislil je na znamenje.

»Zajemi, Janez, ali niso dobri?«

»Dobri, Neža!« In je zajel — pa mu je zopet kmalu zastala roka, ko je pomislil na znamenje.

* * *

In zgodilo se je, da sta se Janez in Neža prav močno postarala. Hrbeť se jima je upognil, roke so odpovedale delu, koža na obrazu je postala ohlapna.

Janeza se je poprijela naduha in ga je spravila. Mirno, tiho in lahko je umiral. Neža mu je držala svečo ob zadnji uri in mu je brisala pot s čela. Ko je vzdihnil zadnjič, se je nebeško sladko nasmejal in Neža je takoj vedela, da mu je prišla sama Matí božja naproti.

Bogdan Selimir.

